

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrtst a Din 2., do 100 vrtst a Din 2.50, od 100 do 300 vrtst a Din 3., večji inserati petit vrtst a Din 4. Popust po dogovoru, inseratni lavec posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25-. Rokopisi se ne vratajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA. Knafljeva ulica št. 5

Telefon st. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon st. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon st. 66, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon st. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101

Racun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani st. 10.351.

PO IZPREMEMBAH V BOLGARIJI

Nova izvenparlamentarna vlada je začela z energičnim čiščenjem — Razpust VMRO — Upravne reforme

Sofija, 22. maja. r. Kakor smo v sobotni številki na kratko zabeležili, je prišlo v Bolgariji do izrednih dogodkov. V soboto zutraj je bila vsa Sofija blokirana od vojaštva, ki je zasedlo vse javne urade in izvršilo številne hišne preiskave. Se le opoldne se je izvedelo, kaj to pomeni. Ker ni bilo mogoče rešiti vladne krize, ki je trajala že nad teden dni, parlamentarnim potom, se je kralj Boris odločil energično preseči strankarske prepire. Imenoval je izvenparlamentarno vlado s starim izkušenim in popularnim politikom in državnikom Kionom Georgijevom na čelu. V vladi so tudi trije generali ter predstavniki skupine Zvezne, ki se je vedno zavzemala za sporazum s sosedji, zlasti pa z Jugoslavijo. Nova vlada je v soboto prevzela posle in izdala takoj tudi že prve ukrepe o upravnih reformah. Naloga nove vlade je, kakor je izjavil njen predsednik, delati za ozdravljenje političnih in gospodarskih prilik Bolgarije. V zunanjem političnem pogledu bo vlauda nadaljevala politiko sporazumevanja v duhu balkanske solidarnosti.

V zvezi s temi izpremembami, ki so bile sprejete v javnosti mirno in deloma z odobravjanjem, je prišlo do važnih izprememb tudi v vojski in v diplomaciji. Izločeni so bili vsi oni nepomirljivi elementi, ki so podpirali akcijo make-donstvujučih. Včeraj je izšel odlok, s katerim se razpuščajo vse konspiratorske organizacije, v prvi vrsti organizacija makedonskujučih, takozvana VMRO, ki je najbolj rovarala proti Jugoslaviji. Tudi parlament je bil razpuščen. Gledo političnih strank zaenkrat še ni odločitve. Iz vladnih krogov se doznavata, da bodo skoraj izdane potrebne mере, da se politično življenje poveže na nov tir, ki bo bolj odgovarjal duhu časa in potrebam naroda. Parlament bo temeljito reformiran v ciljih pogibitve gospodarske delavnosti. Izvedena je tudi nova upravna razdelitev države, ki ima sedaj na mestu 16 okrožij samo sedem pokrajin.

Mir v vsej državi

Sofija, 22. maja. AA. Bolgarska brzjavna agencija poroča: Od včeraj je življenje po vsej Bolgarski zopet normalno. Omejitve nočnega prometa po mestih in cenzura brzjavik, namenjenih v inozemstvo, ki je bila uvedena prvi dan nove vlade, sta zdaj ukinjena.

Mušanov izročil posle

Sofija, 22. maja. AA. Bolgarska brzjavna agencija poroča: Po izročitvi poslov je imel predsednik vlade Georgijev v zunanjem ministru dolg razgovor z bivšim predsednikom vlade Mušanovom. Ta je nevrga predsednika vlade obvestil o raznih vprašanjih zunanje politike. Sestanek je potekel v popolnem medsebojnem zaupaju in prisrnosti.

Tudi Cankov odobrava

Sofija, 22. maja. AA. Bolgarska brzjavna agencija poroča: »Demokratičeski Zgovor« objavlja izjavo šefa te stranke in bivšega predsednika vlade Cankova. V tej izjavi pravi Cankov med drugim:

Izprememba, izvršena 19. maja sodelovanjem vojske, je pomembno dejanje, s katerim je treba računati. Od dogodkov narekovane pobude alone na najboljših namerah. Tako je zdaj nevzdržna situacija likvidirana. Treba je potpreti in se pomiriti v pričakovanku novih dni. Položaj in dogodek je treba spremniti s hladnjivo in z rodoljubnimi čustvi.

Štednja v državni upravi

Sofija, 22. maja. AA. Bolgarska brzjavna agencija poroča: da je vlada izdala uredbo, ki prepooveduje državnim uradnikom vse nagrade in honorare od države. Uradniki naj prejemajo samo svoje redne prejemke. Uredbo je vlada izdala zaradi štednje.

Novi upravnik

sofiske policije

Sofija, 21. maja. AA. Za upravnika prestolne policije je imenovan Peter Ivanov, dosedanji starešina policijske stražnice v Sofiji.

Stavka v Plovdivu končana

Sofija, 22. maja. AA. Bolgarska brzjavna agencija poroča: Stavka v tobačnih tvornicah v Plovdivu in Haškovu, ki je trajala že 10 dni, je končana. Posredovali so novi predstavniki oblastev. Pri tej priliki so bile zvišane meze.

Intervencija vojske

Pariz, 22. maja. AA. Londonski »Daily Mail« je zahteval brzjavni potom izjavo od predsednika bolgarske vlade, Kion Georgijeva o politični spremembi na

Bolgarskem. Predsednik bolgarske vlade je takrat brzjavnim potom odgovoril tole:

Pobude, ki so prešinjale naši zadnje nastope, je treba iskati v potrebi, da se naša država resi politične in moralne stiske, ki se je zadnjem času močno poslabšala zaradi brezkončnih sporov in trenj med enakomernimi političnimi strankami. Bolgarski narod se je prepričal, da je takem položaju edini izhod v nagli in odločni intervenciji vojske. Zato so izvršitev te naloge prevezli vojaški voitelji. Sedanji vladi gre predvsem zato, da omogoči državi solidno in trajno vlado.

Beograd, 22. maja. AA. Odpoljanstvo

jugoslovenskih gospodarskih zbornic in ustanov, ki šteje 50 članov in v katerem so zastopane vse jugoslovenske gospodarske zbornice in ustanove, odpotuje jutri ob 23.40 v Sofijo, da vrne obisk bolgarskih gospodarstvenikov.

Pri tej priliki si bodo naši gospodarski ogledali vse važnejše gospodarske središča na Bolgarskem. V programu je ogled rudnika Pernik, Rožne doline pri Plovdivu, Karlova, Kazanlika, Gabrova in Trnova. Naši odpoljanstvi obiščejo tudi črnomorski pristanišči Burgas in Varna.

2. junija dopoldne se naši gospodarstveniki vrnejo v Jugoslavijo.

Italija zopet posreduje

Nemško - italijanska razorožitvena posvetovanja — Mussolini zagovarja nemško oboroževanje

Pariz, 22. maja, AA. Londonski poročevalci pariškega »Matina« javlja svojemu listu, da je Hitlerjev odpoljanec von Ribentrop po zatrjevanju angleških, dobro poučenih političnih krogov tekem razgovorov, ki jih je imel s predsednikom italijanske vlade, popolnoma sprejel stališče italijanske vlade glede sedanega stanja razorožitvenega vprašanja. Za nadaljnjo razpravo o tem vprašanju je po mnemu Ribentropa mogoča samo osnova, ki jo predlaga italijanska vlada. Zato bi utegnilo po mnemu tega poročevalca priti v kratkem do novih predlogov nemške vlade francoski. Angleški krogi sklepajo iz tega, da skuša Mussolini posredovati med Berlinom in Parizom in odstraniti tiste ovire, ki ogražajo uspeh razorožitvene konference.

Pariz, 22. maja, AA. Po povratku Hitlerjevega uradnega odpoljanca za razorožitvena vprašanja je poluradni »Deutsch-Nachrichten Bureau« objavil tale komunikate:

Predsednik italijanske vlade je sprejel zelo prijateljsko nemškega odpoljanca Ribentoppa. Razpravljaj je z njim zelo iskreno o vseh vprašanjih, ki se nanašajo na razorožitev.

Ribentopp je pri tej priliki izjavil predsedniku italijanske vlade, da je Nemčija zelo ugodno sprejela italijansko spomenico o razorožitvi iz januarja t. l. Nemška vlada smatra, da je ta italijanska spomenica edina, ki upošteva stvarnost. Ribentopp je nato pojasmil Mussoliniju stališče nemške vlade o raznih vprašanjih, ki so v zvezi z razorožitvijo. Se enkrat je poudaril, da so nemške zahteve v tem oziru tako zmerne, da Nemčija ne more več popustiti.

Ribentopp in Mussolini soglašata v tem, da je sporazum o razorožitvi, čeprav bi se nanašal samo na omejitev oborožitve, boljš, karob noben sporazum. To podudarja tudi uradni komunikate, izdan po se stanku Mussolinija in Ribentoppa.

Litvinov pri Trockem

Litvinov je posetil Trockega, katerega bi rad spravil s Stalinom

Pariz, 22. maja. Po vseh iz Mentona je prispel tjakaj sovjetski komesar za zunanje zadeve Litvinov v največji tajnosti. Tamošnji ruski emigranti trdijo, da je Litvinov prišel v Mentone, da se sestane s Trockim in da poskuša pomiriti bivšega vrhovnega poveljnika sovjetske vojske s Stalinom. Litvinov sam je zelo rezerviran in je opetovan odklonil novinarjem izjavo, če da je prišel v Mentone le na oddih in

da se hoče zdraviti od posledic prsnega kašarja. Ravnateli hotela, v katerem stanuje sovjetski komesar za zunanje zadeve, pa je izjavil, da je Litvinov prišel v Mentone, da obiše dva svoja prijatelja. Eden teh stane na Zalemogu obiskovali znanci in prijatelji z vseh delov sveta, zlasti pa Ljubljanci. Kakor videm v Poljanski dolini, tako je slovita Strojevčeva domačija in gostilna v Selški dolini, zlasti pa ta hiša znana po vsej Gorenjski kot dobitnikinja Škriljevih pličic za pokrivanje strel. Ko je že pred mnogimi leti umrl gospodar Urban Weber, se je z njegovo vdovo Marijo poročil Fran Demšar iz Železnikov, ki je takoj pokazal, da je veliko posestvo dobilo nadvise skrbnike in dobriga gospodarja, otroci pa pravega očeta, da se nikdar niti najmanj niso ločili od otrok iz drugega zakona. Hiša je bila še vedno prizbežišč vseh, ki so iskali prave slovenske gostoljubnosti in možate besede ter dobrega sveta, zlasti so se pa okrog inteligenčnega in razsodnega moža zbirati vsi naprednjaki Selške doline, da je Demšar večkrat prevzel tudi števno kandidaturo proti svojemu rojaku in sojeniku, bivšemu državnemu poslancu Francetu Demšarju s Češnjice. Pokojni Demšar z Zalego loga, ki je bil rojen v Železnikih, in industrialec Heinrich Charler ter drugi napredni voditelji, so s smotrenim delom popolnoma preobrazili Selško dolino, da je danes vse v taboru JNS. Pokojni je bil star še 63 let, a vsa ta leta so polna dela in tudi zaslug za vso bližnjo in daljno okolico. Ustanovil je Hramnico in posojilnico v Železnikih, ki je bil do svoje smrti podpredsednik. Dolgo let je bil žučan občine Sorica, ki se je pod njegovim županovanjem zavedala svojega tujško-prometnega pomena in je vsestransko napredoval. Pokojnikovo ime citamo med ustanovitelji Sokola v Železnikih, ki mu je bil zvest do zadnjega diha, razen tega je pa predsedoval podružnici CMD za Selško dolino, a trgovci so ga izvolili v trgovsko združenje v Kranju. Posebne zasluge je pridobil kot delavec obornik cestnega odbora v Kranju, planinci pa so z njegovim izdatom pomočjo in podporo dobili Krekovo kočo na Ratitovcu. Vedno je bil prijatelj prirode, zlasti pa vnet lovec, ki ni preganjal divjadi, pač pa je štitil in gojil. Dorkoli se je z njim spoznal, da občudoval njegovo modro in mirno možatost ter poštenje, a tudi inteligent se je čudil njegovemu širokemu obzorju. Prav rad je prijel tudi za pero in le v dobi političnih bojev napisal nešteto izpodbudske člankov v napredne liste, zlasti pa v »Slovenski Narod«, ki prihaja v

Bombe v Avstriji

Dunaj, 22. maja. Včeraj so našli v Pratu tri bombe, katere so odstranili, preden so eksplodirale.

V Ischlju je eksplodirala petarda, ki je poškodovala slasčičarno in vložno znamenje Bredista Bede.

Dunaj, 22. maja. O binkoštnih praznikih je bilo iz zaporov izpuščenih več prometnih bivših socialno demokratiskih funkcionarjev in voditeljev, med njimi bivši župan in predsednik stranke Seitz, bivši finančni referent Dunaja Breitner, predsednik parlamenta Renner, poslanec Ellebogen, Sever in Danneberg itd. Severja so morali oddati v bolnico.

Čudna pota milijonske srečke

Pariz, 21. maja. AA. Iz Poitiersa poročajo, da je več tamošnjih trgovcev pri zadnjem zrebanju francoske razrejne loterie zadelo na skupni srečki 1 milijon francov. Na dan samega zrebanja pa je oseba, kjer so shranili srečko, izmenada unarla. Pokopal so jo s srečko vred. V sporazumu z vdomo so nato trgovci, ki so zadevi dobili, odredili ekshumacijo telosa in v pokojnikom z župi našli srečko, ki po enem delu priпадa pokojnikovi soprigi. Domnevajo, da je vdoma namenoma pokopal svojega moža z milijonsko srečko, da bi se kaže sama pola stila telega milijona.

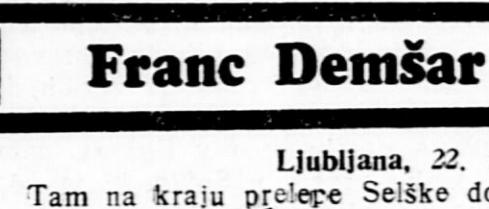
Italija jih seveda zagovarja

Rim, 22. maja. AA. Fašistični tisk je šele danes pričel braniti Madžare, ki jih je nadaljko skoraj ves evropski tisk zaradi njihovega neprimerne diplomatske korake v Zenevi. Zlasti »Lavoro Fascista« skupšča pred sestavo oprati Madžarsko ter trdi, da madžarska vlada s svojim protestom v Zenevi ni nameravala dati pobudo za novo revolucionistično kampanjo.

TUDI VI
obiščite
XIV.
Ijubljanski velesejem
od 30. maja
do 10. junija

Zeleznika izkaznica za POLOVINCO VOZNINCO se dobi pri blagajnah vseh zeleznikih postaj in velja
Din 5.—
Poznate zvezne legitime se dobre pri Putniku, denarnih zavodih in občinskih uradih.
40.000 ml obsegajo seimisce.
Vsakovrsto blago. Specjalne razstave kartografske, gospodarske, reklamno-propagandne rusk. Priključeno velikomestno zabavisko. Zdravite koristne z ugodnimi!

Franc Demšar

Ljubljana, 22. maja.

Tam na kraju prelepe Selške doline je na Zalem logu po Ratitovcem sroči po dolgotrajnem trpljenju izdihnil mož, ki ga ni cemila samo njegova dolina, temveč je bil znan in spoštovan tudi po vsej Sloveniji kot vzoren gospodar, predober človek in izredno agilen delavec v naprednih političnih vrstah. Že nad dve leti jebole na srcu Fran Demšar, ki so ga na njenem znamenitem domu pri Strojevcu na Zalem Logu obiskovali znanci in prijatelji z vse dežele, zlasti pa Ljubljanci. Kakor videm v Poljanski dolini, tako je slovita Strojevčeva domačija in gostilna v Selški dolini, zlasti pa ta hiša znana po vsej Gorenjski kot dobitnikinja Škriljevih pličic za pokrivanje strel. Že pred mnogimi leti umrl gospodar Urban Weber, se je z njegovim županovanjem zavedala svojega tujško-prometnega pomena in je vsestransko napredoval. Pokojnikovo ime citamo med ustanovitelji Sokola v Železnikih, ki mu je bil zvest do zadnjega diha, razen tega je pa predsedoval podružnici CMD za Selško dolino, a trgovci so ga izvolili v trgovsko združenje v Kranju. Posebne zasluge je pridobil kot delavec obornik cestnega odbora v Kranju, planinci pa so z njegovim izdatom pomočjo in podporo dobili Krekovo kočo na Ratitovcu. Vedno je bil prijatelj prirode, zlasti pa vnet lovec, ki ni preganjal divjadi, pač pa je štitil in gojil. Dorkoli se je z njim spoznal, da občudoval njegovo modro in mirno možatost ter poštenje, a tudi inteligent se je čudil njegovemu širokemu obzorju. Pr

Naši gospodarstveniki v Bolgariji

Snoči so se odpeljali v Bolgarijo ugledni predstavniki našega gospodarstva

Ljubljana, 22. maja.

Ob lanskem jesenskem velesejmu so naši gospodarski krogi imeli obisk svojih tovarišev iz Bolgarije in so tedaj sklenili prav tesne zveze z njimi, tako da je obisk bolgarskih gospodarstvenikov pomenil za obiskom bolgarskih inženjerjev najvažnejši dogodek pri oživljjanju v svetovni vojni tako nesrečno prekinjenih bratnih vezi med obema narodoma. Za binkoštne praznike smo v Ljubljani nad vse prisjetno sprejeli in pozdravljali bolgarske pevce, ki so bili med njimi zastopniki prav vseh stanov in so tako resnično predočali mišljenje in čustva vsega bolgarskega naroda do vprašanja, ki je življenjskega pomena ter ves narod med Triglavom, Jadranom ter Egejskim in Črnim morjem.

Jugoslovenski gospodarstveniki so svojim bolgarskim tovarišem že lani sklenili vrtni obisk, da spoznajo tudi državo svojih priateljev in razmere med njimi, zlasti pa da se pogovore o oživotvorenju najtejnješih gospodarskih stikov med obema državama, ki naj bi stremljenja obeh držav presadila na realna in tudi v prakso. Izlet je aranžirala beografska Trgovinska komora in so se ji na nieno vabilo odzvalo vse druge naše trgovske in obrtne korporacije.

Iz Ljubljane so se snoči z brzovlakom odpeljali za ZTOI gg. predsednik Ivan Jelačin, podpredsednik Josip Rebek in član Karel Soss, Ivan Bahovec iz Ljubljane ter Senčar iz Ptuja in Fran Širc iz Kranja, za Zvezo trgovskih združenj predsednik Josip Kavčič, za Okožni odbor Miroslav Urbas, za velesejem dr. Pless, za horzo predsednik dr. Slobot in za »Trgovski liste« urednik Saša Železnikar. Danes se naša delegacija sestane v Beogradu z odposlanci Trgovinsko industrijske komore v Zagrebu (4 člani), Glavne zadružne zveze kraljevine Jugoslavije (3 delegati), po 2 delegata pošljelo: Trgovinska komora v Beogradu, Industrijska komora v Beogradu, Zanatska komora v Beogradu in Zagreb; po enega delegata za ZTOI v Dubrovnik.

Gostovanje Save Severjeve

Kot baronica Castelli-Glembay je žela gospa Severjeva največji uspeh

V Ljubljani, 22. maja.

V soboto zvečer je nastopila v Križeveci umetnico čim prej pridobimo svoji drami. Ga, Podgorica v Zagrebu, ga, Pregartevo v Beogradu, ga, Severjeva v Splitu - Osijeku; tri Slovenke prve igralke na tujih, da si bratskih tleh... Pesnik pa poje: Skribi zase, ljubi brata...

Predstava, ki je zopet privabila mnogo občinstva, je bila vobče prav dobra, dasi je dialog v 1. dej. nekam vikel in je debata v 2. dej. med octom in sinom zelo potrebna krajšave. Polno priznanje so si zaslužili zopet gg. Kralj, Levar in Daneš, stebe vse drame.

Ob zaključku predstave je prejela ga, Severjeva velezašužen šopek ter je bila poklicana pred rampo neštetokrat. Fr. G.

Danes sta med nami kralja smeha

PAT in PATAČON
v veselju in zabavnem filmu

MEŠEČNIKA

ZVOČNI KINO DVOR
Tel. 27-30

Predstave danes ob 4., 7. in 9. uri
Bombe smeha in grohot!

SPORT

Prvenstvo dravske banovine v tenisu

Ljubljana, 22. maja.

V soboto, nedeljo in ponedeljek so bile na skupnosti nam je pokazala gospa Severjeva v obliki in naravnosti učinkovitosti, ki sta moralu navdušiti. Zato pa je bilo izražanje priznanja in hvale tako toplo in soško, kadar že dolgo ne v naši drami.

Njen uspeh je bil resnično triumf, zajedno pa polno zadoščenje za njen trud in - povemo naravnost - za tipično slovensko omaločevanje domače moći in nadarjenosti.

Baronica Glembajeva je bila v kreaciji ge. Severjeve predvsem docela verjetno prava svetska ženska zdrave naturnost, po granki usodi cincne hazardere, moralne pokvarjenke, a v zvečju imponujoča po svoji vzvišenosti nad patricijskimi degeneranci. Elegantna, mikavna, bistra, energična, pa rafinirana igralka, ki se ji na razpolago vse registri fizične, umstvene in srčne zapeljivosti ter prebrisnosti, je bila njen baronica šarmantna ženska bestija, ki je v svoji končni usodi vendarle tragično krasna. Velika inteligencija je v njeni izvečine debaterski vlogi, odlično je njen obvladovanje hrvatske in nemške govorice, prelepa modulacija v njenem glasu, ki zveni polno in mehko takoj v višinah kakor v globinah, naravna dikcija, pristna vrelost in živahnost temperamenta, tehnično dovršeno je podajanje prehodov iz občutja v občutje in njeni v vsakem trenutku dovršeno damsko vedenje do zaključka, ko po katastrofi izgubi vse uspehe svoje življenske borbe ter se izpremeni v obupano furijo. Vse to je bilo pristno, doživljano, močno in prepričevalno, zato tako zmagovito.

Ako upoštevamo, da je ga, Severjeva nastopila v novem okolju in v deloma drugačni režiji z eno samo orientačno skušnjo takoj po dolgi voznji iz Osijeka, moreno priznati, da je njen zmagal še tem večja. V svoji vlogi je odprla nekatere stavke in zlasti v 3. dej. prizor z Leonom izdатno razširila v tekstu. In prav ta prizor je bil podan z naravnost porazno dramatičnost, ki je izvral viharje pleskanja.

Kreacija ge. Severjeve nam bodi le živa žalja, da jo vidimo še v Agenziji in pa da naša uprava stari vse, da to domačo

va - Schäffer proti Kovačeva - Karel Friedrich s 6:2, 6:4, in Voglarjeva - Leyrer proti Pasinova - Šivic s 6:8, 8:6, 6:8. Banovinska pravka sta postala Ravnharjeva - Schäffer w. o., ker Voglarjeva - Leyrer ni sta nastopila.

Po končanem turnirju je podpredsednik SK Ilirija g. Betetto razglasil rezultate in razdelil darila.

ZENE MED SEBOJ

Branija Mirim Šokolač, ker je okusna in izdeleka - toček dobra in ob tem dušu početi.

Pregledi se sami o tem in razberate v najbolj trgovski Mirim Kubanjski Šokolač - ali same Mirim, ker je

Mirim kraljica čokolade

Recept za »Mirimo venčke«.

20 dkg surove maslin, 20 dkg moke, 3 jajca, 9 dkg sladkorja in 2 žlico mlake mleke zagneti v testo, katerega nato razdeli v dva dela. Enemu delu prizemaj se 3 dkg kuhinjske čokolade »Mirimo«, naker oblikuj iz belega in obrega dela teme »šibice«, iz katerih sestavi nove maljne obroke, katerih pomazi z beljakom in pedi v pečici.

Kongres naših esperantistov

V prijazni in ljubki Koprivnici v osrčju zelenle Podravine so za binkošt zborovali jugoslovenski esperantisti. Na VII. kongresu, ki je bil dobro zaseden, je ljubljanski klub zastopal podpredsednik g. Orel. Ljubljanski delegat v drugi delegati iz držav, ker se zaveda, da je le v modni strokovni organizaciji zajamčena delavstvuje pot bodočnost.

Kongres je otvoril gospod Valentin, ki je najprvo sporočil navzmožno pozdrave vodstva centrale, potem pa je v daljšem, krasno zasnovanem govoru orisal razmerje med delodajalcji in delomalcji, se dotaknil delavškega gibanja v drugih državah, omenjal delo in važnost naših socialnih in zdravstvenih ustanov in odnos NSZ do drugih strokovnih organizacij. Naslikal je v nekaterih primerih izkoriscanje delavstva po kapitalu, omenjal razne mezdne sisteme pri nas in drugod itd. H koncu je pozival vse delavstvo, naj pristopi v nacionalno delavsko organizacijo, ker le z njim si bo delavstvo pridobilo svoje pravice in boljše pogoje za življenje. K besedi so se oglasti še nekateri drugi govorniki NSZ, ki so poročali o aktualnih zadevah, in ker se od drugih nihče ni pravočasno prijavil k besedi, je predsednik zaključil shod.

V soboto je bil gostom na čast prijaznen pozdravni večer in nato sestanek pred konferenco, glavni kongresni dan je bil pa določen za nedeljo. Kongres se je vršil v restavraciji »Domoljub«, ki je bila okusna okrašena z esperantskimi zastavicami in emblemi. Za predsednika kongresa je bil izvoljen g. Radimir Klaić iz Beograda, v kongresni odbor pa od Slovenske delegacije Orel. Zborovalce je pozdravil kot pokrovitelj kongresa župan dr. Branko Švarc, ki je kongres otvoril. Prečitani so bili številni pismeni in brzjavni pozdravi, z razdostjo je bil sprejet dopis bratov Bolgarov, ki so želeli kongresu najlepšega uspeha.

Ob 15. se je kongres nadaljeval. Med drugim so razpravljali o izstopu ljubljanskega kluba iz lige. Delegat g. Orel je pojasnil, da je bil temu vzrok spor med Beogradom in Zagrebom, ker je hotelja Ljubljana posprešti likvidacijo tega spora. Napisled je bil na kongresu dosežen pogodbi sporazum, ker so Beograjdanci popustili in je bil sporazumno izvoljen nov odbor, v katerem so gg. Maruzzi, Rotković, Crnjak i dr. Sporazum vsebuje tudi dolobro gledje sprememb pravil, a obenem je bilo sklenjeno, da se bo vršil prihodnji kongres v kraju, ki bo določen po pismenem sporazumu z društvom.

Zvečer je bil koncert z raznimi drugimi točkami, med katerimi je omeniti nastop 20 slepih esperantistov iz Žemuna ter razne lepe deklamacije in prigodne recitacije.

Na binkošt ponedeljek so bile dopolne seje strokovnih odsekov, popoldne so pa udeleženci pohiteli v bližnjo vas Bregi, zaključek kongresa pa je bil zvečer v Galsworthijevem domu.

ŠAH

Zaključek turnirja v Budimpešti

Pirc zasedel drugo mesto.

Budimpeštaški šahovski turnir se je v nedeljo zaključil. Kot se je pričakovalo, je zmagal mladi, izredno nadarjeni madžarski mojster Láenthal. Njegov uspeh je tem večji, ker ni izgubil niti ene partije. Samo pol točke za njim je naš mojster Vasja Pirc, ki je s tem dokazal, da spada med najmočnejše v novi šahovski generaciji. Zgubil je samo eno partijo. Za Flohrja ni nihče pričakoval, da bo šel na tretjem mestu. Od Pirc ga loči kar 1 in pol točke, in se mora celo zadovoljiti z delitvijo nagrade s Fyrdmanom. Dr. Vidmar nas je razočaral. Dosegel ni niti 50% in je ostal brez nagrade na osmtem mestu.

Pred pričetkom zadnjega kola so bile končane prekmene partije. Flohr je hitro zmagal v končnici lovec proti A. Steinerju, Láenthal je v nekaj potekih porazil L. Steinerja, Rethy je z Eliskasom rezimiral v najdaljši partiiji turnirja, Eliskas je imel nadmoč dveh prvej, ni pa zmagal.

Pirc je premagal v sijajno igralni končnici L. Steinerja, A. Steiner pa Rethya. Remis so bile partije A. Steiner - Stark, Vidmar - Rethy in Thomas - Sterk.

V zadnjem kolu je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega zastopnika iz Davisona cupu. Schäffer. Slednji je bil za razred bojši od ostalih in se je v vseh točkah, kjer je sodeloval, plasiral na prvo.

Turnir je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega zastopnika iz Davisona cupu. Schäffer. Slednji je bil za razred bojši od ostalih in se je v vseh točkah, kjer je sodeloval, plasiral na prvo.

Zagreb je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega zastopnika iz Davisona cupu. Schäffer. Slednji je bil za razred bojši od ostalih in se je v vseh točkah, kjer je sodeloval, plasiral na prvo.

Zagreb je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega zastopnika iz Davisona cupu. Schäffer. Slednji je bil za razred bojši od ostalih in se je v vseh točkah, kjer je sodeloval, plasiral na prvo.

Zagreb je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega zastopnika iz Davisona cupu. Schäffer. Slednji je bil za razred bojši od ostalih in se je v vseh točkah, kjer je sodeloval, plasiral na prvo.

Zagreb je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega zastopnika iz Davisona cupu. Schäffer. Slednji je bil za razred bojši od ostalih in se je v vseh točkah, kjer je sodeloval, plasiral na prvo.

Zagreb je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega zastopnika iz Davisona cupu. Schäffer. Slednji je bil za razred bojši od ostalih in se je v vseh točkah, kjer je sodeloval, plasiral na prvo.

Zagreb je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega zastopnika iz Davisona cupu. Schäffer. Slednji je bil za razred bojši od ostalih in se je v vseh točkah, kjer je sodeloval, plasiral na prvo.

Zagreb je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega zastopnika iz Davisona cupu. Schäffer. Slednji je bil za razred bojši od ostalih in se je v vseh točkah, kjer je sodeloval, plasiral na prvo.

Zagreb je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega zastopnika iz Davisona cupu. Schäffer. Slednji je bil za razred bojši od ostalih in se je v vseh točkah, kjer je sodeloval, plasiral na prvo.

Zagreb je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega zastopnika iz Davisona cupu. Schäffer. Slednji je bil za razred bojši od ostalih in se je v vseh točkah, kjer je sodeloval, plasiral na prvo.

Zagreb je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega zastopnika iz Davisona cupu. Schäffer. Slednji je bil za razred bojši od ostalih in se je v vseh točkah, kjer je sodeloval, plasiral na prvo.

Zagreb je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega zastopnika iz Davisona cupu. Schäffer. Slednji je bil za razred bojši od ostalih in se je v vseh točkah, kjer je sodeloval, plasiral na prvo.

Zagreb je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega zastopnika iz Davisona cupu. Schäffer. Slednji je bil za razred bojši od ostalih in se je v vseh točkah, kjer je sodeloval, plasiral na prvo.

Zagreb je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega zastopnika iz Davisona cupu. Schäffer. Slednji je bil za razred bojši od ostalih in se je v vseh točkah, kjer je sodeloval, plasiral na prvo.

Zagreb je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega zastopnika iz Davisona cupu. Schäffer. Slednji je bil za razred bojši od ostalih in se je v vseh točkah, kjer je sodeloval, plasiral na prvo.

Zagreb je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega zastopnika iz Davisona cupu. Schäffer. Slednji je bil za razred bojši od ostalih in se je v vseh točkah, kjer je sodeloval, plasiral na prvo.

Zagreb je zlasti pridobil na kvaliteti z udeležbo prominentnih zagrebelskih igračev, posebno pa našega z

Ponson du Terrail: 27

Lepa židovka

Roman

— Prepričajte se sami.
Na ulici se je bilo ta čas res zgodilo nekaj važnega.

Tisti širje može, ki so se bili ustavili na drugi strani ulice, so bili naši širje pogumni Gaskonci. Grof de Coarasse se je bil pojavil na vogalu ulice des Argentiers baš v hipu, ko je začel eden izmed maskiranih mož razbijati po vratih Samuelove hiše.

Na miglaj svojega poveljnika so se gaskonski plemiči ustavili in kmalu so videli, kako se markizini plemiči posvetujejo in kako je tisti, ki je govoril o lestvi, hitro nekam odšel.

— Zdaj jih je samo šest, — je zamrmljal Coarasse. — Za menoi, go-spodje!

In krenil je naravnost proti skupini maskiranih mož.

Markizini kavalirji so bili nekoliko presenečeni, ko so naenkrat zagledali pred seboj štiri neznance z golimi meči v rokah.

— Kam pa, kam, gospodje? — je vprašal eden izmed maskiranih plemičev.

— Kamar se nam bo zahotel, — je odgovoril Coarasse samozavestno.

— Nazaj! — je zaklical več glasov.

— Gospoda, — je odgovoril Coarasse vljudno, — mi smo plemiči in sicer plemiči zelo dobrega kova. Radi bi se z vami malo pozabavati.

— Mi pa nimamo z vami kaj opraviti, — so odgovorili maskirani plemiči.

— Gospodje, — je nadaljeval grof de Coarasse, — smo prijatelji grofa Filipa de Blossac, ki ste prisegli, da ga boste noči ubili.

Iz šestih grl je zadonel tisti hip klic:

— Izdani smo!

To bi bili lahko spoznali že prej, — je nadaljeval grof de Coarasse, — kajti v hiši v ulici Saint Etienne je nas bilo osem, če se ne motim, zdaj vas vidim pa samo sedem.

Pri teh besedah si je Coarasse zaziral obraz z masko.

— Drugega pojasnila vam menda ni treba, gospoda.

Maskirani plemiči so nekaj časa molčali.

— Samo širje so, nas je pa šest, in kmalu nas bo proti njim celo sedem.

— Kar po njih! — se je oglasil drugi.

— Spoznali boste, kaj zmorejo širje dober gaskonski meči, — jim je odgovoril grof de Coarasse ponosno.

In Gaskonci so navalili na maskirane plemiče.

Ti so brž potegnili meče. Skoro istočasno se je vrnili tudi sedmi, brž je vrgel lestvo na tla in priskočil z mečem v roki svojim tovarišem na pomoko.

Bitka se je začela.

Ker je bila ulica ozka, so bili Gaskonci mnogo na boljšem, čeprav so bili samo širje. Korak za korakom so se pomikali naprej, kakor živa stena. Nasprotno pa markizini plemiči niso mogli vsi poseči v boj. trije so morali ostati zadaj.

Zvenket orožja je zdramil tu pa tam soseda iz sna, toda nobenemu se ni hotelo iz postelje, nihče ni hotel posegati v spor ljudi, ki so jim vhirala za klobuki plemička peresa.

Coarasse se je boril s prvim maskiranim plemičem. Njun boj je bil kratek. Nasprotnik je srdito napadel grofa, ki se mu je pa umaknil in mu zasadil meč v prsa, da se je nesrečno takoj zgrudil.

V naslednjem hipu se je začul besen krik in že je imel grof de Coarasse pred seboj novega nasprotnika.

Galaour de Casterac se je boril juško, tudi Clodian de Main-Hardye je spremeno vihtel svoj meč, pa tudi Agenancet ni prav nič zaostajal za njima.

Bilo je res veselje pogledati, kako širje Gaskonci juško vihte meče in potiskajo svoje nasprotnike nazaj. Toda ta čas, ko so se pomikali naprej, se je nekoliko razmahnila njihova tesna vrsta. Tako se je zgodilo, da so drugi markizini plemiči, ki so morali dotlej mirno opazovati bitko, naenkrat posegli v boj; dočim sta imela Clodian in Agenancet vsak po enega nasprotnika, sta imela Coarasse in Galaour kar po dva.

— Držita se še malo, takoj vama priskočim na pomoč! — je zaklical Clodian.

— Jaz tudi, — je pripomnil Agenancet.

Tisti hip so se pa naenkrat odprla vrata Samuelove hiše in na cesto sta planila dva mlada plemiča, grof Filip in njegov bratranec Raoul.

— Gospodje, — je vzkliknil grof Filip de Blossac, — ne morem dovoliti, da bi se nekdo boril zame, ne da bi sam posegel v boj.

— Torej je nas šest proti šestim, — je pripomnil Raoul.

— Kar po njih! — se je oglasil drugi.

— Udarimo junaško po njih, dokazimo, da smo Gaskonci!

Srdita bitka se je nadaljevala. Nasprotinci so si bili skoraj enaki. Z obeh strani so se bliskali meči, tu in tam je bilo mnogo poguma in bojevitosti.

Ta čas je se posrečilo Galaouru potisniti nasprotnika do visokega zidu, ki se je moral nanj nasloniti s hrbotom. Menim, da bova zdaj končno povrnala svoj račun, — se je zasmehal Castraisanc porogljivo.

— Tudi meni se zdi tako, — je odgovoril njegov nasprotnik.

Pri tem se je naglo sklonil in zanimal od spodaj po chevalieru. Galaour je pa spremeno odbil to zahrbni udarec in v naslednjem hipu se je njegov meč do ročaja zasadil v prsa maskiranega kavalirja, ki je takoj padel vznak.

— Končano je, — je vzkliknil Galaour! — Tu nimam več kaj početi. Komu bi mogel pomagati?

— Meni ni treba, — se je zasmehal Clodian.

In res, tudi Clodian se je bil baš tisti hip odkril svojega nasprotnika.

V hipu, ko sta oba hitela na pomoč Coarasse, ki je bil takoj v začetku pri spopadu z dvema nasprotnikoma ranjen in že popuščal, se je zgodilo nekaj nepričakovana.

Po ulici des Argentiers sta prikakali dve vojaški patrulji, vsaka odene strani tako, da so bili bojeviti plemiči med njima kakor ujeti.

Castnik, ki je poveljeval eni patruli, je že od daleč zaklical:

— Gospoda, v imenu kratja, spravite orožje!

— Takoj, — je odgovoril Raoul. In že tudi on pobil svojega nasprotnika na tla.

Potem se je vse zmešalo v en klopčič, dokler ni priskočila vojaška patrulja, ki je napravila konec krvavemu spopadu.

Krvaveč iz mnogih ran se je Coarasse zgrudil, z glavo in ramo se je naslonil na zid in zamrrial:

— Zdi se mi, da od tod nikamor več ne prideam.

Grof Filip de Blossac, ki je imel čin kapitana, je povedal svoje ime in zapovedal poročniku, poveljniku patrulje naj nadaljuje svojo pot.

— Gospod kapitan, — zelo mi je žal, da ne morem izpolniti vašega povetja. Ni nas privedeni sem naključje, temveč guvernerjevo povetje.

— V kaj vse se pa že vmešava guber-

ner, — je vzkliknil Filip de Blossac ogorčeno.

— Udarimo junaško po njih, dokazimo, da smo Gaskonci!

Srdita bitka se je nadaljevala. Nasprotinci so si bili skoraj enaki. Z obeh strani so se bliskali meči, tu in tam je bilo mnogo poguma in bojevitosti.

Ta čas je se posrečilo Galaouru potisniti nasprotnika do visokega zidu, ki se je moral nanj nasloniti s hrbotom.

Menim, da bova zdaj končno povrnala svoj račun, — se je zasmehal Castraisanc porogljivo.

— Tudi meni se zdi tako, — je odgovoril njegov nasprotnik.

Pri tem se je naglo sklonil in zanimal od spodaj po chevalieru. Galaour je pa spremeno odbil to zahrbni udarec in v naslednjem hipu se je njegov meč do ročaja zasadil v prsa maskiranega kavalirja, ki je takoj padel vznak.

— Končano je, — je vzkliknil Galaour! — Tu nimam več kaj početi. Komu bi mogel pomagati?

— Meni ni treba, — se je zasmehal Clodian.

In res, tudi Clodian se je bil baš tisti hip odkril svojega nasprotnika.

V hipu, ko sta oba hitela na pomoč Coarasse, ki je bil takoj v začetku pri spopadu z dvema nasprotnikoma ranjen in že popuščal, se je zgodilo nekaj nepričakovana.

Po ulici des Argentiers sta prikakali dve vojaški patrulji, vsaka odene strani tako, da so bili bojeviti plemiči med njima kakor ujeti.

Castnik, ki je poveljeval eni patruli, je že od daleč zaklical:

— Gospoda, v imenu kratja, spravite orožje!

— Takoj, — je odgovoril Raoul. In že tudi on pobil svojega nasprotnika na tla.

Potem se je vse zmešalo v en klopčič, dokler ni priskočila vojaška patrulja, ki je napravila konec krvavemu spopadu.

Krvaveč iz mnogih ran se je Coarasse zgrudil, z glavo in ramo se je naslonil na zid in zamrrial:

— Zdi se mi, da od tod nikamor več ne prideam.

Grof Filip de Blossac, ki je imel čin kapitana, je povedal svoje ime in zapovedal poročniku, poveljniku patrulje naj nadaljuje svojo pot.

— Gospod kapitan, — zelo mi je žal, da ne morem izpolniti vašega povetja. Ni nas privedeni sem naključje, temveč guvernerjevo povetje.

— V kaj vse se pa že vmešava guber-

ner, — je vzkliknil Filip de Blossac ogorčeno.

— Udarimo junaško po njih, dokazimo, da smo Gaskonci!

Srdita bitka se je nadaljevala. Nasprotinci so si bili skoraj enaki. Z obeh strani so se bliskali meči, tu in tam je bilo mnogo poguma in bojevitosti.

Ta čas je se posrečilo Galaouru potisniti nasprotnika do visokega zidu, ki se je moral nanj nasloniti s hrbotom.

Menim, da bova zdaj končno povrnala svoj račun, — se je zasmehal Castraisanc porogljivo.

— Tudi meni se zdi tako, — je odgovoril njegov nasprotnik.

Pri tem se je naglo sklonil in zanimal od spodaj po chevalieru. Galaour je pa spremeno odbil to zahrbni udarec in v naslednjem hipu se je njegov meč do ročaja zasadil v prsa maskiranega kavalirja, ki je takoj padel vznak.

— Končano je, — je vzkliknil Galaour! — Tu nimam več kaj početi. Komu bi mogel pomagati?

— Meni ni treba, — se je zasmehal Clodian.

In res, tudi Clodian se je bil baš tisti hip odkril svojega nasprotnika.

V hipu, ko sta oba hitela na pomoč Coarasse, ki je bil takoj v začetku pri spopadu z dvema nasprotnikoma ranjen in že popuščal, se je zgodilo nekaj nepričakovana.

Po ulici des Argentiers sta prikakali dve vojaški patrulji, vsaka odene strani tako, da so bili bojeviti plemiči med njima kakor ujeti.

Castnik, ki je poveljeval eni patruli, je že od daleč zaklical:

— Gospoda, v imenu kratja, spravite orožje!

— Takoj, — je odgovoril Raoul. In že tudi on pobil svojega nasprotnika na tla.

Potem se je vse zmešalo v en klopčič, dokler ni priskočila vojaška patrulja, ki je napravila konec krvavemu spopadu.

Krvaveč iz mnogih ran se je Coarasse zgrudil, z glavo in ramo se je naslonil na zid in zamrrial:

— Zdi se mi, da od tod nikamor več ne prideam.

Grof Filip de Blossac, ki je imel čin kapitana, je povedal svoje ime in zapovedal poročniku, poveljniku patrulje naj nadaljuje svojo pot.

— Gospod kapitan, — zelo mi je žal, da ne morem izpolniti vašega povetja. Ni nas privedeni sem naključje, temveč guvernerjevo povetje.

— V kaj vse se pa že vmešava guber-

ner, — je vzkliknil Filip de Blossac ogorčeno.

— Udarimo junaško po njih, dokazimo, da smo Gaskonci!

Srdita bitka se je nadaljevala. Nasprotinci so si bili skoraj enaki. Z obeh strani so se bliskali meči, tu in tam je bilo mnogih notranjih davorov, kjer uživa obdan z družino temnih obrazov, krasnih oblačil in modrih turbanov sveži jugozapadni vetriči. Imam predstavlja čudno zmes prosvitljenevljega vladarja in srednjeveškega moža. Ustava njegove kraljevine temelji na koranu. V imenu pro-

Naskok Američanov

na stratosfero

V juniju se dvigneta dva Američana v stratosfero v največjem balonu, kar jih je bilo doslej zgrajenih

leg in ta zrak bodo pozneje analizirali v kemičnih in fizikalnih laboratorijsih. Poleg tega bosta Američana fotografirala v stratosferi ter proučevala zračno elektriko, kozmične žarki in takozvani ozon.

O tem tujem ozon